

တၢ်အစီၣ်လၢအဖုၣ်
လၢဒၣ်စဲဘၢၣ် ၁၃သီ, ၂၀၀၇န့ၣ် ခုၣ်အၣ်အၣ်က့ၣ် ၂၀၀၇န့ၣ် /B ၅

တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးလၢကမၤစၢၤတန့ၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ယီၤခါ တၢ်ဘျီက့ၤဒီးတၢ်ပၢ်ဖျိၣ်က့ၤဘုဟုလၢနအဖအသးမ့ၢ်
အတၢ်ဆဲးကျိးဒီးတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဂီၢ် လၢမ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရှၢ်အပူၤ

ထံၣ်ဂ့ၤကီၢ်ဂၤအတၢ်သးစဲလၢကီၢ်ကယီၤအဖီခိၣ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကဲထီၣ်သးလၢဂ့ၢ်တက့ၢ်ဒီး “တၢ်မၤသကိးတၢ်” ဒီးဘိမ့ၢ်စၢၤဖျိၣ်ကရၢလၢအဘၣ်တၢ်ဘိး
ဘၣ်ရၢလီၤအီၤလၢသးပဒိၣ်မ့ၢ်အိၣ်သန့က့ၤ လီၤပူၤ နအဖ အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ခါ ဆဲးမၤဝဲတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးလၢဟီၣ်ကဝီၤလၢအအိၣ်လၢနအဖတၢ်ပၤအဖီ
လၢ လၢကညီကီၢ်စၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နအဖ စးထီၣ်ကဒီးဝဲအတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် နအမ့ၢ်တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ် ကတီၢ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအ
တၢ်လဲၤတရံးအသိးန့ၣ်လီၤ. ဝဲမ့ၢ်တြီၤကီၢ်ရှၢ်အပူၤန့ၣ် တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၢ်လုၣ်ဒီးတၢ်ကျိၣ်တၢ်ပိးဝဲၣ်, တၢ်တုၤထီၣ်တီၤသ့ၣ် တဖၣ် ဒီး တၢ်
ကျိၣ်တၢ်ပိးဝဲၣ်လၢသိလုၣ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နအဖမၤဆူၣ်မၤစိးဝဲပိၣ်မ့ၢ်ပိၣ်မၤ, ဖိဒိဖိသ့ၣ် ဒီးပူၤပိၣ်ခါသ့ၣ်တဖၣ် နအသိးကမၤလၢထီၣ်ပူၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်
အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. ချဲးလီၤဝဲအံၤ http://www.khrg.org/khrg2007/khrg07b5.html. နအသိးနကကွၢ်တၢ်ဂီၤမူဘၣ်ယးဒီး တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးဒ်တၢ်
ပၢ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ပၢ်ဖျိၣ်တဘျီအံၤအပူၤအသိးတက့ၢ်.

ကလံၤသိၣ်ဂီၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢကညီကီၢ်စၢ်ပူၤန့ၣ် နးဝဲဒိၣ်မးတုၤ
ဒုၣ်လဲၣ်လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကလုၣ်ကလုၣ်ဘၣ်တၢ်ပတုၣ်က့ၤအီၤ
လီၤ. ပဝဲသ့လၢတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး တနီၤနီၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တြီၤယၢ်
အီၤလၢတၢ်ကီၢ်တၢ်စူၤကလံၤသိၣ်ဂီၢ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. လၢ
တၢ်န့ၣ်အယီၤ ဝဲတၢ်ယီၤအကတီၢ်တုၤယီၤကဒီးဝဲ ဝဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ်
ယၢ်ယၢ်န့ၣ် တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအါကလုၣ်အါမ့ၢ်
လၢအဘၣ်တၢ်ပတုၣ်က့ၢ်အီၤ ဝဲတၢ်စူၤအဆၢခါကတီၢ် စးထီၣ်က
ဒီးဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်ယုထီၣ်ကဒါက့ၤအခါန့ၣ် နအ
ဖ အသးခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤဆူၣ်မၤစိး ကဒီးဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န
သိးကစးထီၣ်ကဒါတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအမၤစၢၤသးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်
ကျဲၤလၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. သးသ့ၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်က
လုၣ်လၢပူၤကဟဲစိၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ် ကဟံလုၣ်ဒီးဝဲ, မၤပျီကျဲၤ ဘျီ
ဂ့ၤထီၣ်က့ၤသးတၢ်လီၤ, ကျိက့ၤသ့ၣ်ဝဲလၢအဝဲထီၣ်လၢတၢ်စူၤ
ခါသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးလဲၤဝဲဆုၢ် အါထီၣ်တၢ်အိၣ် တၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. သး
သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး သဝီဖိသိးက
မၤတၢ်ဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ပူၤဝဲတၢ်ဖိ, ပူၤခိးတၢ်ဖိဒီးပူၤမၤတၢ်
ဖိလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ယုထီၣ်ဝဲဒီးဆုၢ်လီၤလၢ
ကမၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ပူၤပိၣ်မ့ၢ်ဒီးဖိဒိဖိသ့ၣ်တဖၣ်မၤဝဲ လိၣ်အါပုဒ်အမ့ၢ် တၢ်မၤကျိၣ်တၢ်ပိးဝဲၣ်လၢသိ
လုၣ်ကျဲၤကပိၣ်ကပၤ လၢကူဆုဟီၣ်ကဝီၤလၢလၢနီၣ်ဝဲဘၣ်၁၂သီ, ၂၀၀၇န့ၣ်ဒ်နအဖဖိၣ်ချ
သးရှၢ် (၄၃၄) သးရှၢ်ခိၣ်အီၤထီၣ်လ့ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဒီး ကညီ
ဂၢ်ဒီးယၢ်ကရှၢ်)

“အဝဲအံၤ နအဖ အတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤ လိၣ်အါပု ” ဒ်သိးတၢ်ခိးန့ၣ်ကျဲၤတုၤအိၣ်ကဒီးပူၤလံ. တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဆုၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်
အီၤလံ. ဒ်ညီန့ၣ်အသိး အဝဲသ့ၣ်ဆုၢ်တၢ်အိၣ်လၢ လၢဒၣ်စဲဘၢၣ်အပူၤလီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်ဆုၢ်တၢ်အိၣ်အခါန့ၣ် ပကဘၣ်ကဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒ်သိးကမၤစၢၤအ
ဝဲသ့ၣ်လၢကသမံသမိးကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ”
- စီၤဖေ- (ပိၣ်ခါ, ၄၈န့ၣ်), ----သဝီ, သုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ (လၢနီၣ်ဝဲဘၢၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်)

“လိၣ်အါပု” တၢ်ကိးအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပယီၤအတၢ်ကိးဒီးတၢ်ကတီၢ်အံၤအနီၤပညီမ့ၢ်ဝဲဒၣ် မ့ၢ်သးမၤကလီၤအတၢ်မၤလၢအမ့ၢ် တၢ်တုၤထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်တမံၤတမံၤဂ့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးပူၤတၢ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်သ့ၣ်
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နအဖ သးသ့ၣ်တၢ်ကတီၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒ်သိးတၢ်ကတီၢ်လၢတၢ်မၤဆူၣ်လၢတမံၤတမံၤမၤဆူၣ်မၤစိးတၢ်မၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢဒုဖိသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်တဝီတၢ်ကတီၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်
န့ၣ်လီၤ.

ဖဲမုာ်တြီၤကီၢ်ရၢၢ်ပူၤအံၤ နအဖအသးသ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးလၢအကျါန့ၣ်ပၣ်ယုာ်ဝဲဒီး ပုၤကဘၣ်လဲၤဆၢ န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဝၣ်. တ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကနူၤ ဒီးမၤပျီၣ်က့ၤနီၣ်လၢအမဲထီၣ်တ့ၢ်ဝဲဖဲတၢ်စ့ၤခါအကတီၢ်ဖဲသိလ့ၣ်ကျဲအပၤထံးလၢအအိၣ်လၢနအဖအတၢ်ပၤအဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၂၈သီ. ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ် နအဖခိၣ်သးရၢၢ်(၂၁၆) သးခိၣ်ကိၣ်ကိၣ်အိၣ် အဟဲလၢစကခ (၁၁) တဂၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်ဆူဟံၣ်အဖျါၣ်၄၀၀၀ ဖဲၤဝုၤသဝီ လၢဟံၣ်တဖျါၣ်န့ၣ်ကဘၣ်ဟဲစိာ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဝၣ်ခံာ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဟဲစိာ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဝၣ်ခဲလၢၣ် ၈၀၀ဘီ ဆူကိၣ်ကိၣ်အိၣ်အအိၣ် ဒ်သီးအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဂုၤထီၣ်က့ၤသးတၢ်လီၤအဂီၢ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၉သီ. ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ်, နအဖသးရၢၢ်ခိၣ်အိၣ်ထီၣ်လ့ၣ်လၢ ခိၣ်ရၢၢ်သးရၢၢ် (၄၃၄) ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢပုၤသဝီဖဲလၢထံးဘၢခၢ်ထၣ်ဒီးကျိလိာ်ကျိထၣ်သဝီ ဟံၣ်တဖျါၣ်တဂၤကဘၣ်ကျိဝၣ်ဒီးဟဲယိာ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်ကိးဘိဒီးခိၣ်ထံး ဖဲဝုၤဆၢဒီးဝုၤဖၣ်ပူၣ်အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထုဝဲဝဲဒ်သီးကတ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၁၁သီ, န့ၣ် အိၣ်ထီၣ်လ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢပုၤသဝီဖဲလၢ ထံးဘၢခၢ်ထၣ်ဒီးကိၢ်လိာ်ကျိထၣ်သဝီတဖၣ် ဟံၣ်တဖျါၣ်တဂၤကဘၣ်ဒီးကျိပျီၣ်ကိၣ်တပျီၣ်လၢအအိၣ်လၢကျဲကပၤသ့ၣ်ဖၣ်စးထီၣ်လၢဝုၤဆၢသဝီဆူကူၤစ့ၤသဝီန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အမဲၣ်ညါအိၣ်ထီၣ်လ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့ၤကိးတၢ်ကလုာ်ဆူ ဝုၤမဲၤ, ဝုၤဆၢ, တကိၣ်တဲာ်, ချၢၣ်ခိၣ်, ကိးရဲၣ်လိာ်, ပိၣ်ဘိၣ်ခိၣ်, တဖျါခိၣ်, နါကူၤနါ, ကူဆုး ဒီးနီၣ်လီၤဆူသဝီသ့ၣ်တဖၣ် လၢကမၤလိာ်အါပုၤတၢ်မၤခိဖျိတၢ်ကျိပျီၣ်က့ၤနီၣ်လၢအမဲထီၣ်လၢသိလ့ၣ်ကျဲကပၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၁၂သီန့ၣ်ပုၤသဝီဖဲလၢအအိၣ်ဆိးလၢ ဝုၤမဲၤ, ဝုၤဆၢ, တကိၣ်တဲာ်, ကိၢ်လိာ်ကျိထၣ်, နီၣ်လီၤဆူဒီးထံးဘၢခၢ်ထၣ်သဝီသ့ၣ်တဖၣ်မၤတ့ၢ်လိာ်အါပုၤတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လံ ဒီးသဝီလၢအိၣ်တ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် တမၤလၢပုၤထီၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဘၣ်. နအဖ ခိၣ်နါမၤဝဲပုၤသဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢကကျိပျီၣ်က့ၢ်နီၣ်လၢအထီၣ်အိၣ်ဝဲ ၉.၁ မံထၢၣ်/၅၂.၂ ပုၣ်ဒီးတၢ်လီၤအဒုၣ်စၢၤအိၣ်ဝဲ ၆၀၃မံထၢၣ်/၆၆၀ပုၣ် ဒီးလၢတၢ်လီၤတနီၤနီၤန့ၣ် ကျဲလၢတၢ်ကဘၣ်မၤပျီၣ်အါန့ၣ်အဒုၣ်စၢၤအိၣ်ဝဲ ၄၀၂မံထၢၣ်/၄၄၀ပုၣ်န့ၣ်လီၤ.

“ ပဘၣ်ကျိပျီၣ်ကိၣ်သိလ့ၣ်ကျဲမုာ်လၢ တၢ်ကလုာ်ဟဲလီၤလၢခိၣ်ရၢၢ်သးရၢၢ်(၄၃၄)န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်ကျိပျီၣ်ကျဲစးထီၣ်လၢ ခ-----တုၤလၢ-----လီၤ. ပဘၣ်မၤပျီၣ်ကျဲလၢ အလါအိၣ်ဝဲ ၅၀နီၣ်ယီၤ (၁၅.၂မံထၢၣ်) ဒီးအဒုၣ်စၢၤအိၣ်ဝဲ ၄၀၂မံထၢၣ် ၄၄၀ပုၣ်)န့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်ကသးပုၤဒီးပုၤသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်စၢ်ကိးပာ်ယုာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပမၤပျီၣ်တၢ် (သိလ့ၣ်ကျဲ) အါန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်(နအဖသး) တအိၣ်ခိးကးပုၤဘၣ်. ပဘၣ်ဟဲစိာ်တၢ်အိၣ်လၢပကစၢ်ဒၣ်ပဝဲလီၤ. ပမၤအိး (လိာ်အါပ) တနံးလီၤ. အါဒၣ်တက့ၢ် သဝီဒ်အဖၢ် ချၢၣ်ခိၣ်, ကီခဲလီၤ, ဝီခိၣ်, န့ၣ်ခိၣ်, ဃူသ့ၣ်ထၣ်, လီထၣ်, နီၣ်ဝီကူ, ထါဖိ, ကျိးဒု ဒီးသဝီအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်လၢ ကျဲကပၤ ကဘၣ်မၤပျီၣ်စၢ်ကိးဝဲန့ၣ်လီၤ.”

- စိ ဖ----- (ဖိၣ်ခါ, ၄၈န့ၣ်), -----သဝီ, သုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ (လါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်)

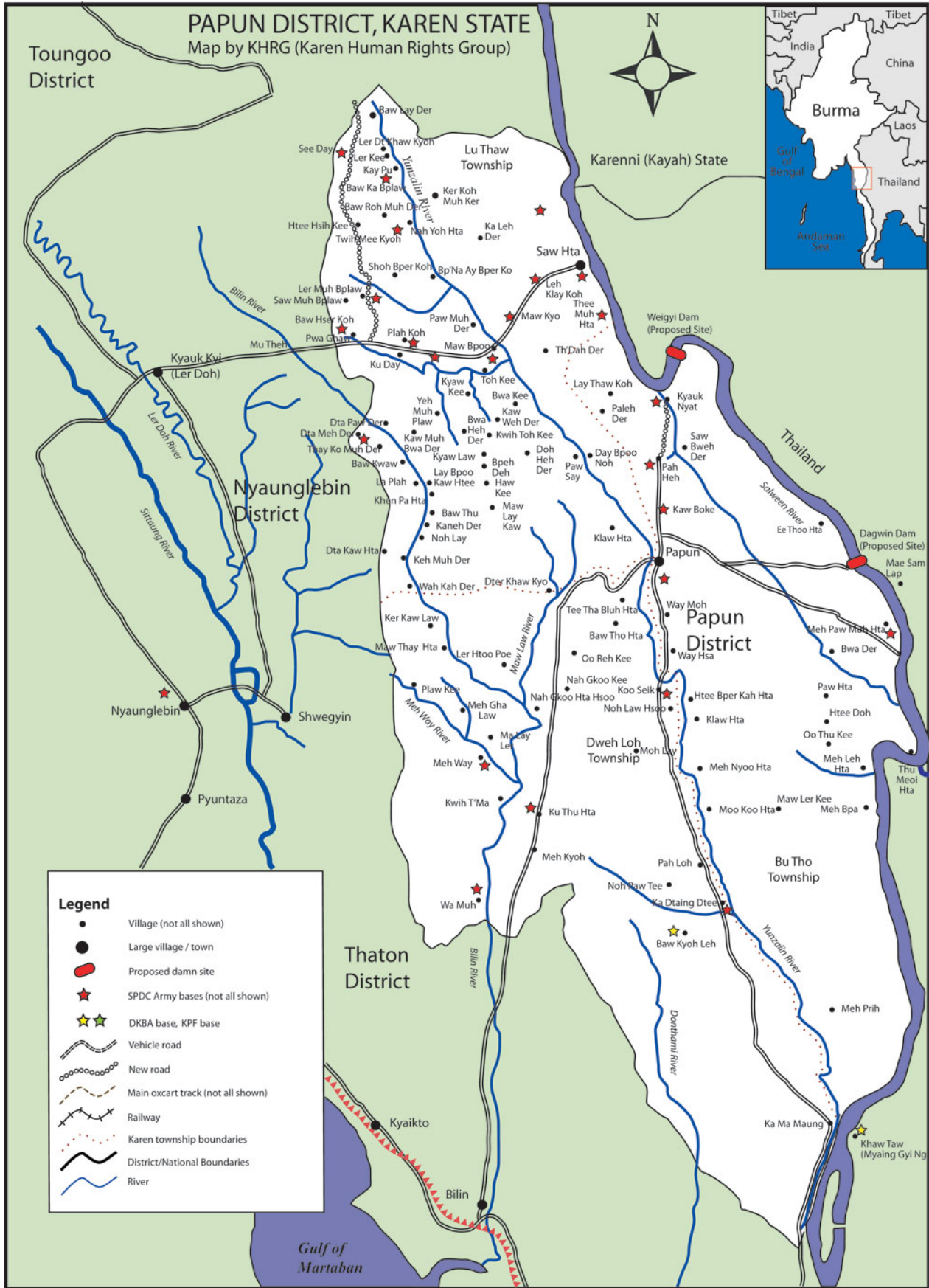

သဝီဖဲလၢ ကူၤစ့ၤ ဟံၣ်ကစိၤလၢမုာ်တြီၤကီၢ်ရၢၢ်အပူၤလၢကကျိပျီၣ်နီၣ်လၢအမဲထီၣ်လၢနအဖ အသိလ့ၣ်ကျဲကပၤ ဖဲဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢအပူၤဖဲ လါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၁၁သီတုၤလၢ ၁၂သီဒ်နအဖ ခိၣ်ရၢၢ်သးရၢၢ် (၄၃၄) အသးရၢၢ်ခိၣ်အိၣ်ထီၣ်လ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်အသိးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်စိး ကညီၣ်ဝါဒိခွဲးယာ်ကဂူၢ်)

“ အဝဲသ့ၣ် (နအဖသး)တပုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ကဘီထီၣ်သးအဒိဒီးတီးလၢသးတၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖဲလၢကျိးထၣ်, နူဘီခိၣ်ဒီးခးဒုခိၣ်ဘၣ်မၤတၢ်တမံးဃီဒ်သိးပုၤလီၤ. ပဘၣ်မၤတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢတန့ၢ်ဘၣ်အဘူးအလဲနီတမံးဘၣ်လီၤ. ပဘၣ်ကျိဝၣ်ဒီးကဟဲလၢဒီးလဲၤဆူန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တန့ၢ်သၢကျိလ့ၢ်ဒီးပဘၣ်လဲၤကျိပျီၣ်စၢ်ကိးသိလ့ၣ်ကျဲ (ကပၤ) န့ၣ်လီၤ. ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး ပဘၣ်မၤပျီၣ်အိး တန့ၢ်ခံာ်ကျိန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပကဘၣ်စးထီၣ်မၤပျီၣ်ကျဲဖဲ လါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၁၂သီ န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်စးထီၣ်ဟံးမူဒါမၤပျီၣ်ကျဲစးထီၣ်လၢ ကျဲလၢအအိၣ်လၢ သဝီ ဖ-----ဒီး သဝီန-----အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.”

စိန----- (ဖိၣ်ခါ, ၄၅န့ၣ်), -----သဝီ, န့ၣ်လိကီၢ်ဆၢ (လါနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်)

နအဖ သးမုာ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်သးလၢတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအဖိခိၣ်ခိဖျိတန့ၣ်တဘျီတၢ်ယီၤခါတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဖဲကညီၣ်ကီၢ်ဝဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဖဲပထုဘၣ် တၢ်ပူထီၣ် (တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သး) သ့ၣ်တဖၣ်အဆၢကတီၢ်, သးအတၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤလီၤပြဲပြဲ

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles